

Yrittäjyyskasvatus Väinö Linnan lukion opetussuunnitelmassa

Väinö Linnan lukion tavoitteena on kasvattaa opiskelijoistaan osallistuvia ja vastuullisia, yrittävän asenteen omaavia nuoria. Nuoria kannustetaan ja tuetaan yritteliäisyyteen tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia omien kykyjen kehittämiseen sekä yrittämiseen.

Väinö Linnan lukion opiskelijat saavat oppia yrittäjyydestä luontevasti myös osana aineopintoja. Opettajat tuovat yrittäjyyden hyvin esille opetuksessa. Opiskelijat mm. tutustuvat yrittäjiin ekskursioilla ja yrittäjät vierailevat koululla. Ensimmäisestä luokasta lähtien opiskelijat suorittavat oppiainekohtaisia yrittäjyysopintoja, joihin liittyviä tehtäviä he suorittavat koulun sähköisessä Moodlejärjestelmässä. Kolmannella luokalla palkitaan parhaiten yrittäjyysopinnot suorittanut opiskelija. Palkinto on 150 euroa ja sen myöntää Valkeakosken Seudun Kehitys Oy.

Yrittäjyystiimi ja yhteistyö yritysten, yrittäjien ja elinkeinoelämän kanssa

Urjalan yrittäjyystiimi tukee lukion yrittäjyyskasvatuksen kehittämistä. Tiimissä ovat jäseninä yrittäjyyskasvatuksesta vastaavat opettajat, rehtori, yrittäjyysyhdistyksen edustaja, muut elinkeinoelämän edustajat ja paikkakunnan yritysasiamies. Tiimi kokoontuu kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

Useat paikkakunnan yritykset ovat lupautuneet yhteistyöyrityksiksi lukiolle. Yrittäjät voivat joko vierailla koululla tai opiskelijaryhmät voivat vierailla yrityksessä.

Väinö Linnan lukion yrittäjyysopintojen sisältö

Biologia

Kurssi BI3 (Ympäristöekologia, syventävä kurssi):

Yritykset ja ympäristöekologia. Luento yhteiskunnan asettamista säädöksistä yrityksille ympäristöasioissa sekä tutustuminen jätehuoltoon.

Kurssi BI5 (Bioteknologia, syventävä kurssi):

Bioteknologia ja yrittäjyys. Tutustuminen bioteknologian tutkimuslaitokseen tai yritykseen.

Maantiede

Kurssi GE 3 (Riskien maailma, syventävä kurssi):

Riskit yritysmaailmassa. Oppilastyönä perehdytään luonnon ja yhteiskunnan aiheuttamiin riskeihin yrityksille.

Yhteiskuntaoppi

Kurssi YH1 (Yhteiskuntatieto, pakollinen kurssi)

Yrittäjyyteen liittyvät asiat tulevat kurssilla esille yhteiskunnan näkökulman kautta. Mitä eri toimijoita yhteiskunnassa on ja mitkä ovat niiden tehtävät? Yritysten

ja yrittäjyyden näkökulma nousee esille muun muassa valtakunnallisen ja paikallistason päätöksenteon ja verotukseen liittyvien kysymysten kautta.

Kurssilla opetus on yrittäjyysmäistä. Työskentely tapahtuu pienissä tiimeissä ja on projektiluonteista ja yhteistoiminnallista. Opettaja on valmentaja, ohjaaja ja ”opas”. Oppilaita rohkaistaan ottamaan kantaa, kysymään, ihmettelemään ja osallistumaan.

Kurssi YH2 (Taloustieto, pakollinen kurssi)

Kurssilla keskitytään talouteen ja yritystoimintaan liittyviin kysymyksiin. Taloudellista toimintaa tarkastellaan niin julkisesta kuin yksityisestäkin näkökulmasta asettuen välillä kotitalouksien, pienyrittäjien ja toisaalta myös suurten vientiyri-tysten ”saappaisiin”.

Kurssilla on kolmen (3 x 75min) oppitunnin mittainen yrittäjyysosio, jonka aikana oppilaat luovat liikeidean ja saavat siitä henkilökohtaisen arvion paikalliselta yrittäjäasiamieheltä. Kurssilla on myös vierailijana paikallinen yrittäjä kertomassa omasta liiketoiminnastaan.

Kielet

Yhteinen teemapäivä kaikille kielille: kielet ja yrittäjyys. Tehdään matka esim. Tampereelle yritykseen, jossa tarvitaan monipuolista kielitaitoa.

Englanti

Englannin kielen opiskelussa yrittäjyys painottuu kursseissa 3 ja 4. Lisäksi valinnaisella suullisella kurssilla on mahdollisuus tehdä esitelmä (paikallisesta) kansainvälisestä yrityksestä. Yrittäjyyttä tarkastellaan eri näkökulmista. Pohdimme englannin kielen ammattilaisen vaihtoehtoja ryhtyä yrittäjäksi sekä harjoitteleme taitoja, joista yrittäjälle on hyötyä.

Kurssi EN3 (Opiskelu ja työ, Education and work, pakollinen kurssi):

- eri ammatit ja yrittäjänä toimiminen
- työnhaku ja työpaikkahaastattelu

Kurssi EN4 (Yhteiskunta ja ympäröivä maailma, Society and the surrounding world, pakollinen kurssi)

- yhteiskunnallinen sanasto

Lisäksi:

Yhteinen teemapäivä kaikille kielille: kielet ja yrittäjyys. Tehdään matka esim. Tampereelle yritykseen, jossa tarvitaan monipuolista kielitaitoa.

Ranska

Syventävät kurssit: RAB2/RAB3 :1-9:

Leirikoulumatka Ranskaan, 7 pv toukokuussa, joka toinen vuosi. Varainkeruu on yhtä suurta yrittäjyysprojektia ja kestää jokaiselle uudelle ranskan opiskelijoiden leirikouluryhmälle matkaa edeltävän vuoden ajan.

Varainkeruu sisältää mm.

- 1) Erilaisten tuotteiden myyntikampanjat, esim. paperit, raakapakasteet, sukat ja pesuaineet
- 2) Torimyynti joka viikko perjantaisin paikkakunnan torilla kesän ajan, erilaisia tuotteita, myös itse tehtyjä tuotteita
- 3) Reseptikirjan kokoaminen, myynti, yrittäjien mainosten hankinta ja kirjan myyntimainonta: Kuluvan lukukauden alussa, syyskuussa 2011, ilmestyi neljäs reseptikirja: Makuja Urjalasta ja Kylmäkoskelta IV . Kirjoissa on kerätty tähän mennessä yli 450 paikkakunnan perheen reseptit ja kuvat perheestä/reseptin lähettäjistä sekä joka kirjassa kymmenkunta paikkakuntaan tai ranskan kieleen liittyvän kuuluisan henkilön reseptiä "mausteena" sopassa. Jokaisessa kirjassa on periaatteessa eri reseptinantajat.
- 4) 70 asua käsittävän muotinäytöksen järjestäminen/asujen haku ja sovitukset Urjalasta/Forssasta/Tampereelta ja kuljetusten ja muut käytännön esim. järjestelyt/lippujen myynti/arpajaispalkinnot/mainonta.
- 5) Kioskin hoidot koululla ja muualla paikkakunnalla tilauksesta
- 6) Vuosikalenterin painattaminen/kuvien hankkiminen/mainosten hankkiminen/kalentereiden myyntimainonta ja mainonta
- 7) Konserttien ja tanssien tai muiden vastaavien yleisötapahtumien järjestelyt: esim. esiintyjät/liput/arpajaiset/mainonta

Kurssit: RA 1-9:

- oma CV ranskaksi
- työpaikkahaastattelujen harjoittelu
- puhelinkeskustelut erilaisissa tilanteissa, myös työnhakuun liittyen
- yrityksen perustaminen/omat "unelma-ammattit"/kielenkääntäjä/opas jne.
- ranskalainen yrityskulttuuri/suomalainen yrityskulttuuri: Eroja esim. teitittely, hierarkkisuus jne.
- yrityssanastoa
- harjoitteleminen toimimaan esim. oppaana Urjalassa esitellen yrityksiä ja muutenkin Urjalaa, eli "käytännön työharjoittelua"
- vierailijoita Ranskasta ja ranskalaiseen yrityskulttuuriin tutustuneita henkilöitä
- omat vierailut mm. Ranskan kulttuurikeskuksessa Helsingissä, ranskankielisissä kouluissa ja päiväkodeissa jne.
- yhteistyö paikallisten Rotary- ja Lions-järjestöjen kanssa sekä Ranskan opiskelijoiden leirikoulutoiminnassa (matka tapahtuu joka toinen vuosi) että opetussuunnitelmien toteutuksessa, mm. kansainvälisyyden osalta, esim. vaihtopilasjärjestelyissä

Lisäksi:

Yhteinen teemapäivä kaikille kielille tai vain jollekin tietylle kielelle: kielet ja yrittäjyys. Tehdään esim. matka omalle paikkakunnalle, Tampereelle tai muulle paikkakunnalle yritykseen, jossa tarvitaan monipuolista kielitaitoa.

Ruotsi

Ruotsin kielessä yrittäjyys kulkee mukana koko lukion ajan: sisäinen yrittäjyys, koulutuntien ulkopuolisella ajalla tehtävät itsenäiset tehtävät, yhteistoiminnalliset työskentelytavat, jne. ovat oleellinen osa kaikissa ruotsin kielen opiskelun vaiheissa. Useissa oppikirjojen teksteissä yrittäjyysnäkökulma tulee esiin, kuten myös toimintakulttuurien eroavaisuus Suomessa, Ruotsissa ja (jonkin verran)

myös muissa Pohjoismaissa. Erityisesti yrittäjyys painottuu kursseilla 2, 3, 6 ja 7.

Kurssi RUB2 (Arkielämää Pohjoismaissa, pakollinen kurssi)

- työelämää ja toimintatapoja eri Pohjoismaissa nordjobbarien silmin

Kurssi RUB3 (Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa, pakollinen kurssi)

- suomalaisuus – suomenruotsalaisuus, erojen ja yhtäläisyyksien pohdintaa
- suomalainen osaaminen ja sen arvostus maailmalla

Kurssi RUB6 (Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä, syventävä kurssi)

- kanssakäymisen sääntöjä eri kulttuureissa

Kurssi RUB7 (Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen, syventävä kurssi)

- suomalaisen ja ruotsalaisen kulttuurin törmäyksiä yritysmaailmassa
- yrittäjänä toimiminen (esimerkkinä nuori, joka 16-vuotiaana perusti yrityksen)
- laaditaan työhakemus ja CV

Lisäksi kaikille kielille yhteinen teemapäivä. Tehdään matka esim. Tampereelle (tai muuhun kaupunkiin) yritykseen/yrityksiin, joissa tarvitaan monipuolista kielitaitoa.

Mahdollisuuksien mukaan kutsutaan koululle yrittäjiä kertomaan omasta yrityksestään ja sen kielitaitotarpeista.

Saksa

Kurssi SB4 (Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat, syventävä kurssi)

- 1) Laaditaan henkilöesittely (CV) ja työhakemus Moodleen.
- 2) Harjoitellaan työhönottohaastattelua saksaksi. Haastattelu videoidaan ja tallennetaan Moodleen.
- 3) Käsitellään saksankielisten maiden työpaikkakulttuuria ja opetellaan aiheeseen liittyvää sanastoa.

Kurssi SB6 (Yhteinen maapallomme, syventävä)

Järjestetään yrittäjävierailu

Mitä valmiuksia kieltenopiskelu antaa yrittäjänä toimimiseen?

Leirikoulun järjestäminen

Joka toinen vuosi järjestetään leirikoulu johonkin saksankieliseen maahan. Leirikoulu varojen keräyksineen (tuotteiden myynti, tilaisuuksien ja talkoiden järjestäminen ym.) ja budjetin laatimisineen on itsessään mittava yrittäjyysprojekti.

Kielten yhteinen yrittäjyysretki

Järjestetään matka yritykseen/yrityksiin, joissa tarvitaan monipuolista kielitaitoa. Käytetään hyväksi myös YES-keskusten palveluja soveltuvin osin.

Matematiikka

Kurssit:

Lyhyt matematiikka, MAB7 (Talousmatematiikka, syventävä kurssi)

Pitkä matematiikka, MAA15 (Talousmatematiikka, soveltava kurssi)

- arvonlisäverolaskelma
Opiskelija voi laskea alv:n osuuden ostamastaan tuotteesta ja toisinpäin hinnoitella kuvitteellisen palvelun tai tuotteen niin, että alv tulee mukaan hintaan.
- valuuttamuunnoksia
- nykyarvon laskenta
- (Poistettu yrityksen perustajan kannattavuuslaskelma/Risto Kuosmanen)

Opintojen ohjaus

Kurssi OP 1 (Koulutus, työ ja tulevaisuus, pakollinen kurssi)

1) Yrittäjyys-TET

Opiskelijat viettävät yhden päivän valitsemassaan yrityksessä perehtyen sen toimintaan. Oppilas itse sopii yrityksen kanssa tutustumispäivän. Mukaansa hän saa kysymyspatteriston, jonka avulla hän haastattelee yrittäjää. Vierailusta tehdään Moodleen joko kirjallinen tai ääniraportti. Yrittäjyys-TET suoritetaan kahden ensimmäisen lukiovuoden aikana.

2) Luentoja yrittäjyydestä

Lukioaikana eri koulutusalojen edustajat esittelevät oppilaille omia alojaan joko luennoilla koulussa tai omissa oppilaitoksissaan. Tässä yhteydessä huomioidaan myös yrittäjyys.

3) Työelämä tietous

Lukion kolmannella luokalla käsitellään työelämä tietoutta myös yrittäjyyden näkökulmasta. Tässä yhteydessä luennoimassa voi käydä myös esim. paikallisen yrittäjäyhdistyksen edustaja.

Filosofia

Kurssi FI1 (Johdatus filosofiseen ajatteluun, pakollinen kurssi):

Yrittäjän filosofia. Tutustumme ihan oikeaan yrittäjään, esim. taiteilijaan.

Uskonto

Kurssi UE3 (Ihmisen elämä ja etiikka, pakollinen kurssi):

Koko elämämme määrittyy arvoista. Arvot vaikuttavat myös yrityksen menestykseen. Pohdimme asiaa ja mietimme esimerkkinä oman koulumme arvoja.

Psykologia

Kurssi PS1 (Psyykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus, pakollinen kurssi):

BRÄNDÄÄ ITSESI –TARTU KIINNI UNELMADUUNIIN

Mitä sinun portfolio kertoo persoonastasi?

- Tyyli on vapaa –tärkeintä kerätä sellaista materiaalia, josta itse voit olla ylpeä

- Oma kokoelma erilaisia näytteitä, tuotteita, kokemuksia ja pohdintoja, jotka kattavasti ja tarkoituksenmukaisesti edustavat omaa osaamistasi ja saavutuksiasi
- Muoto voi olla mitä tahansa; kansio, salkku, video, power point-show, sarjakuva...
- Huomioi harrastuksesi ja kiinnostuksen kohteesi. Portfolion sisällön ei tarvitse liittyä pelkästään kouluun ja opiskeluun
- EROTU: Tuo rohkeasti esiin oma persoonasi. Jos kuvaillet itseäsi iloiseksi ja reippaaksi, anna myös portfoliosi näyttää siltä!

ETSI OMAT VAHVUUTESI

- Missä olet erityisen hyvä?
- Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä?
- Mistä asioista olet kiinnostunut?
- Miten erottaudut kaikista muista?

Brändää itsesi on Villinikkarit Oy:n kehittämä

Terveystieto

Kurssi TE 2 (Nuoret, terveys ja arkielämä, syventävä kurssi):

Kauneus ja hoitoalan asiantuntijoita (esim. kosmetologi, hieroja, fysioterapeutti) käy oppitunneilla esittelemässä omaa alaansa ja samalla kertovat yritysideoita muodostumisesta. Opiskelijat voivat myös vieraila yrityksessä.

Kurssi TE3 (Terveys ja tutkimus, syventävä kurssi):

Työhyvinvointi. Opiskelijat tekevät yrityksissä kyselyn liittyen työhyvinvointiin. Se voitaisiin ehkä tehdä yhteistyössä Tampereen yliopiston prof. Marja-Liisa Mannan kanssa.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Kurssi ÄI2 (Tekstien rakenteita ja merkityksiä, pakollinen kurssi):

Koulullemme kutsutaan vierailija, joka kirjoittaa ammatikseen. Tutustumme siihen, millaista yrittäminen on esimerkiksi kirjailijan tai freelancer-toimittajan ammatissa.

Vierailuun voi osallistua myös lukion kakkosluokkalaiset, jolloin vierailija voitaisiin kutsua koulullemme joka toinen vuosi.

Kurssi ÄI3, ÄI5 tai ÄI6 (Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa, Teksti, tyyli ja konteksti, Kieli, kirjallisuus ja identiteetti, pakollisia kursseja):

Tutustumme kulttuurialan yrittämiseen ja siihen, millaisia erilaisia yritysmuotoja kulttuurialalla voi olla. Teemme vierailun esim. teatteriin, kirjakustantamoon tai muuhun kulttuuri- ja taidealan yritykseen.

Vierailu sopii kurssien 3, 5 ja 6 yhteyteen ja voidaan toteuttaa eri luokkien kanssa sopivassa ajankohdassa.

Kurssi ÄI4 (Tekstit ja vaikuttaminen, pakollinen kurssi):

Tutustumme media-alan yritykseen, esim. Urjalan Sanomiin. Voimme tarjota mielipidetekstejä Urjalan Sanomille.

Kurssi ÄI7 (Puheviestinnän taitojen syventäminen, syventävä kurssi):
Opiskelijat valitsevat itseään kiinnostavan urjalalaisen yrityksen. Opiskelijat ottavat itse puhelimitse yhteyttä yritykseen ja käyvät haastattelemassa yrityksen edustajaa. Haastattelun pohjalta kirjoitetaan lehtijuttu, jota voidaan tarjota esimerkiksi Urjalan Sanomille julkaistavaksi.